

Ante Supuk

Šibenik

SEDAM STOLJEĆA GLAGOLJICE U ŠIBENIKU

UDK 093:003.349

Rad primljen za tisak 12. travnja 1986.

Unatoč tome što se u gradu Šibeniku gotovo na svakom koraku čula samo hrvatska riječ, stara arhivska građa pisana je na latinskom i talijanskom jeziku, od toga mnogo na tadašnjem venecijanskom dijalektu. Ali pored svemoćnosti tih jezika u crkvenoj i svjetovnoj administraciji, ipak se rano javlja hrvatska riječ pisana latinicom ili pak glagoljicom i bosančicom.

Latinica u hrvatskim tekstovima datira svakako od starine, o čem uvjerljivo govori *Šibenska molitva*, jedan od najstarijih latiničkih spomenika kod nas, pisana u XIV stoljeću i sačuvana u knjižnici Samostana sv. Frane u Šibeniku, koju je (kako se pretpostavlja) pisao fra Pavao Šibenčanin.¹

Prva pak poznata privatnopravna isprava na našem jeziku datirana je 1. prosinca 1485, a koliko o njoj saznajemo na osnovi prijepisa don Krste Stošića, pisana je latinicom i počinje ovako: »Draga, zena mestra Giuana Obar-tich, maranguna od Sibenicha.«²

U XVI stoljeću zadivljuje nas djelo slavnog Šibenčanina Fausta Vrančića, koji u krug pet najuglednijih evropskih jezika uvodi i hrvatski.³

Isto tako veliki zagovaratelj glagoljice Šibenčanin Ivan Tomko Mrnavić u XVII stoljeću piše na hrvatskom jeziku latinskim pismom — prva i tada jedina pjesnička djela u Šibeniku.⁴

Sačuvani tekstovi i drugê vrstê pisani su latinicom. Tako, na primjer, prikazuje o sv. Margariti, koje je nastalo u šibenskoj sredini na temelju prozom načinjenog hrvatskog teksta, pisano je latinicom.⁵

Od svih kamenih spomenika (ploča, nadvratnika i ostalog) u starini u gradu, među zidinama, samo je jedan zapis na hrvatskom jeziku s uklesanim latiničkim slovima. To je nadvratnik koji je pripadao Samostanu sv. Spasa, na kojem je uklesan distih: »Nu da te uzvisim cesare boze moii — i glaso(m) uschrisi(m) tvu slauu sluga tvoi.« Nadvratnik se čuva u lapidariju Muzeja.⁶

Podatke o upotrebi bosančice u Šibeniku bilježe Petar Kolendić i K. Stošić pretežno za XVII stoljeće. Nešto bosančice sačuvano je u Samostanu sv. Frane.⁷ Bosančica je bila u upotrebi i u šibenskom Varošu (XVIII stoljeće).⁸ Sačuvan je samo jedan kameni zapis bosančicom. To je kameni ulomak (XVII stoljeće), na kojem se jasno čita riječ: *dovana (carinarnica)*. Ulomak se danas čuva u Muzeju grada Šibenika.⁹

Za bosančicu u Šibeniku K. Stošić zabilježio je da su se klerici u Samostanu sv. Lovre učili pisati bosančicom, te da »nisu mogli biti obučeni u fratarsko odijelo niti primiti više redove ako nisu naučili to pismo.«¹⁰

Bosančica je znatno više u upotrebi izvan grada, u selima šibenske okolice, ali na otocima manje. U nekim mjestima, na primjer, matične knjige vođene su glagoljicom i bosančicom. Tako je u Vrpolju u XVIII stoljeću. Prodor bosančice koincidira s migracijama iz unutrašnjosti kad prodire štokavski živalj.

Sudeći po sačuvanim ispravama i podacima, upotreba bosančice i hrvatske latinice u crkvi i javnom životu u XVI i XVII stoljeću sasvim je sekundarna u poređenju s upotrebom glagoljice, koja dominira najviše na obalnim mjestima i na otocima, i to najviše u toku XVII stoljeća.

Počeci glagoljice u Šibeniku »gube se u magli srednjeg vijeka«, i sigurno je tim pismom prvi put zabilježena hrvatska riječ Šibenčana.

Prva pak poznata povijesna potvrda o glagoljaškoj djelatnosti na području Šibenika pripada prvoj polovici XIII stoljeća. Naime, kad je došlo do spora između šibenskog svećenstva i trogirskog biskupa, tada je u listopadu 1242. godine arhiepizbiter (natpop) Stanimir »apud Sebenicum« izjavio »cum . . . ombnibus aliis clericis Sibenicensibus, tam latinis quam Sclavis« da će se pokoravati trogirskom biskupu Treguanu.¹¹ Bez obzira na to što Stanimir nije bio imenovani biskup (a zadržao je i svoje »pogansko« ime) za nas je važno što se u izjavi navodi »tam latinis quam Sclavis«, i što se jedni i drugi, latinaši i glagoljaši, imenuju u množini, što nam se time dopušta da opravdano pretpostavimo da je takva množina glagoljaša postojala i u XII stoljeću na šibenskom području.

Štoviše, u vezi s tim može se reći da se prvi glagoljaši javljaju u Šibeniku u ono vrijeme kad su se bjegunci iz razorenog Biograda preselili na područje današnje Gorice, gdje je u drugoj polovici XII stoljeća sagrađena crkva sv. Krševana, najstariji sakralni objekt u Šibeniku.¹²

Osim toga u zaleđu Šibenika nalazi se Bribir i njegovi knezovi. Tu u Plastovu kod Bribira krajem prošlog stoljeća iskopani su glagoljski kameni ulomci, oko kojih se pozabavio Luj Marun, te ih prenio u Kninski muzej, a nakon ovog rata preneseni su u Split i nalaze se u Muzeju starohrvatskih starina. Ti su glagoljski ulomci vrlo dragocjeni. Ploča ima šest redaka, bila je više u obliku nadvratnika. Drugi ulomak po obliku uklesanih slova malo je

drukčiji. Ovi kameni ulomci nameću misao da se glagoljica najprije pojavila u unutrašnjim krajevima šibenske sredine, a ne na obali i otocima dolaskom benediktinaca.¹³

Ipak, u ovo predtursko doba naglo jačaju centri glagoljaške kulture. Tako, u datiranju prvičkih ostrizaka pisanih glagoljicom utvrđeno je da su dva ostriška iz XIV stoljeća, a jedan iz XIV ili možda XIII stoljeća.¹⁴ U XV stoljeću glagoljaši se već nalaze u ovim selima: Srimi, Mandalini (lazaret), Konjevratima, Donjem Polju, Rakitnici, Prvić-Luci, Krapnju, Grebaštici.¹⁵

U Prvić-Luci je »Missale glagolicum« (fragment iz XV stoljeća), zatim glagoljicom su vođene matice rođenih i nahoda od godine 1689, a umrlih od 1690. S Prvića je sačuvano 36 glagoljskih oporuka, a pisali su ih ovi glagoljaši: *Ivan Iglica* (1643), *Šimun Šemić* (1645), *Mati Šlakić* (1654 — 1674), *Ivan Herman* (1662), *Juraj Sladić* (1668), *Mikel Lušić* (1671 — 1672), *Jadri Pecić* (1671), *Lovrenco Škrpčić* (1674), *Sime Ugrinović* (1674 — 1679), *Mati Šatnić* (1672 — 1682), *Andrija Mihatović* (1680 — 1681) i *Marko Frkić* (1681 — 1682). Za dvije isprave: jednu punomoć (1547) i jedan ugovor o diobi (1706) pisar je anonimn. Godine u zagradama označuju pisanje prve, odnosno posljednje isprave pojedinog pisara glagoljaša.

U Prvić-Luci sačuvano je i nekoliko glagoljskih spomenika uklesanih u kamen. Naime, od početka 50-ih godina tražio sam bilo kakav zapis glagoljice na kamenu, ali nisam imao sreće. Sada, eto, poslije punih 30 godina nađoh ih nekoliko.

Prvi takav kameni zapis glagoljicom nalazi se na franjevačkom grbu koji stoji iznad samostanskih vrata. Na četvrtastoj ploči 47/35 cm nalazi se grb sa tri strane optočen fratarskim pasom, s donje slobodan. Na grbu su dvije ruke: Isusova i druga sv. Frane. Ispod prekrštenih ruku u donjem dijelu grba uklesana su dva glagoljska slova. U latiničkom prijepisu to su: b f. Očito da je to na grbu kratica s ovim značenjem, tj. razriješena ovako: b(raća) f(ranjevci) ili možda još točnije, kako komentira tamošnji župnik: B(rat) F(rane).

Drugi spomenik je nadvratnik na vratima koja vode u kor. Zapis je dužine 103 cm, a glagoljska slova veličine 5 cm. Na ovom nadvratniku, među rimskim brojevima, samo su četiri slova glagoljicom uklesana, a iznad svakog je titla u obliku trokutića. U prijepisu to je: č f m v (= 1563). Dakle, to je godina (kao i ona rimskim slovima) uklesana vjerojatno prilikom restauriranja samostanskih prostorija, te uređenja kora.

Treći kameni zapis je nadgrobna ploča koja je načinjena od vrlo nekvalitetne vrste kamena, tako da je površinski sloj raspucao i mjestimice otpao. I prije se u Prviću znalo za neke nadgrobne ploče uklesane glagoljicom, ali im se trag izgubio. Iz samostanske povijesti saznaje se da su se meštar Juraj Hrepelić i Andrija, sin meštra Frane, obavezali 8. listopada 1550. za gvardijana u Prvić dovesti deset ploča. Ali od svega toga do naših dana sačuvala se samo jedna takva ploča, koju je otkrio današnji župnik o. Frane Franić. Ta prvička nadgrobna ploča svojom starinom je jedan jedini sačuvani glagoljski zapis šibenskog kraja. Nađena je u grobiju do Samostana. To je omanja ploča 65/69 cm. U gornjem je dijelu bolje očuvana, u donjem pomalo raspucana, oštećena, grubo obrađena. K tome je i uklesivanje, obrada glagoljskih slova

nestručna, primitivna. Potpun tekst, u nekim dijelovima rekonstruiran, glasi ovako:

Ovo je
greb ime-
nem Šemi-
ćev a(men) č h l (= 1650)

Samo četiri reda. Oblik *imenem* odgovara scsl. *imenómě* ili *imenemě*. Napominjem da je *Semić* (i *Semin*) prezime iz Jezera. Postojao je fra Šimun Semić. Pored svih slabosti i teškoća u čitanju teksta, ploča nam je dragocjen spomenik jer je jedini nešto duži zapis na kamenu, jedini kameni svjedok iz davne prošlosti šibenske pisane riječi glagoljicom.

Govoreći o Prviću ovom prilikom napominjem da je tu bio u XVII stoljeću gvardijan Šimun Glavić Šibenčanin, koji je pisao dva ljetopisa glagoljicom, a drugi gvardijan Mihovio Nižić, rođen u Prviću, bio je prijatelj Ivana Tomka Mrnavića i njegov pomoćnik u pripremi glagoljskih knjiga za bogoslužje. Uz put navodim da je u prvičkoj crkvi grob već spomenutog Šibenčanina Fausta Vrančića. Godine 1617. mrtvo tijelo Vrančićevo iz Venecije ispratio je njegov odani prijatelj Ivan Tomko Mrnavić.

Po svemu sudeći Prvić-Luka bila je žarište glagoljaške kulture. Fratri su u Samostanu podučavali u glagoljici svakoga tko je to htio — izjavio je godine 1813. gvardijan tadašnjim vlastima. Nigdje na području šibenskog teritorija nije bila ispoljena tako glagoljaška djelatnost kao u Prviću-Luci za crkvene potrebe i u javnom životu.¹⁶

Naš zaslužni bibliograf Ivan Milčetić, tražeći glagoljske spomenike, stigao je u jesen 1903. i u Šibenik, i tu je naišao na »tabulu rasu«, jer osim nešto bosančicom pisanih dokumenata i jednog od prvih hrvatskih spomenika pisanih latinicom nije našao ništa drugo.¹⁷ Međutim, glagoljica i u gradu, među zidinama, ima svoju tradiciju. U njemu je bilo, na području današnje Gorice, kamenih natpisa koji u XIX stoljeću »maljicom su pomršeni« od talijanaša, kako to bilježi književna kronika.¹⁸

U XIV stoljeću za prizidnice sv. Julijana Šibenskoga, po narudžbi Grgur, sin Martina Borislavića, sastavlja obredne knjige,¹⁹ a pri početku XV stoljeća Antun pustinjač »de monte sancti Michaelis de Sebenico« prodao je glagoljski brevijar »pro ducatos duodecim«.²⁰

U prvoj polovici XVI stoljeća u svojstvu notara radio je Šibenčanin Gverin Tihić vjerojatno 20 godina, te strankama izdavao privatnopravne isprave na hrvatskom jeziku, pisane vještim glagoljskim kurzivom, kao što je to radio i u Rijeci. Pretpostavlja se da su tako radili i drugi šibenski »kančeliri«.²¹

Oko sredine XVI stoljeća Ivan Ručić (Rudčić) iz Šibenika piše dva pisma, prvo upućeno senjskom kapetanu Galu 14. svibnja 1545, a drugo oko 1560. knezu Jandriću. Prvo Ručićevo pismo najstarija je datirana isprava od svih objavljenih glagoljskih spomenika s područja Šibenika. Svjetovnost sadržaja tih pisama i vješta grafija prvog pisma utvrđuje pretpostavku o široj javnoj upotrebi i većoj starini glagoljice u starom Šibeniku.²²

Najzad, recimo i to da je godine 1564. u Šibeniku (u Varošu) otvoreno u nekoj zgradi pokraj crkvice sv. Martina sjemenište za glagoljaše, ali zbog rata nakon nekoliko godina prestalo djelovati. Ponovno je otvoreno pri početku XVII stoljeća pod upravom I. T. Mrnavića. U njemu su glagoljaši, prema odluci Sinode od 1618. morali učiti tri godine. Mrnavić je upravljao crkvom sv. Martina i bio učitelj glagoljaša u sjemeništu. Trogodišnja škola za osposobljavanje glagoljaša prva je škola na šibenskom teritoriju pa ima i posebno značenje u povijesti šibenskog školstva. Na šibenskom teritoriju djelovao je golem broj glagoljaša, što se najbolje može vidjeti iz djela S. Stošića *Sela šibenskoga kotara*, te se opravdano pretpostavlja da su manje-više svi osposobljeni u šibenskom smjeništu zalaganjem I. T. Mrnavića. On u svom kraju bijaše najvatreniji zagovornik i širitelj glagoljaške kulture. Rođen je 1580, a umro je 1637. Faust Vrančić ga je »poštivao i volio« i podržavao u Rimu kod mjerodavnih. Mrnavić se dugo bavio uređenjem obrednih knjiga, mada nije uspio objaviti ta djela.²³

U XVII stoljeću glagoljica doživljava svoj procvat na teritoriju tadašnje šibenske komune. Iz tog vremena najviše je sačuvano testamenata u općinskom arhivu. Od 244 isprave ima 222 opruke, 6 pisama, 3 ugovora o diobi, 2 inventara, 2 kodicila, 1 potvrda, 1 najamni ugovor, 1 teretih, 1 poručastvo, 1 ateštati, 1 mandat i 1 punomoć. Ove glagoljske isprave pisali su glagoljaši u 13 sela šibenske okolice, i to najviše u Murteru, Zlarinu, Tisnom i Prviću. Od svih pisara glagoljaša najviše ih je bilo na Prviću (15) i u Murteru (9). Kako ukazuju i terminacije mletačkih providura od godine 1642. i 1754, pisari su bili dužni da postupe i nakon osam dana od oporučiteljeve smrti slali su oporuke vlastima u Šibenik da bi se izvršila pravna proecadura i osigurala pravovaljanost.

Sve te isprave našle su se na okupu u općinskom uredu u kojem je radio dobar znalac glagoljice i talijanskog jezika, pa je svaki izvornik dobivao talijansku kopiju. Isti proces bio je i u biskupskoj kancelariji. Sva korespondencija sa župskim uredima sačuvana je u arhivu Biskupske kurije gdje se nalazi velik broj glagolitike.

Glagoljica se u Šibeniku i okolici upotrebljavala u životu crkve i za potrebe javnog djelovanja, a pisari nisu bili samo popovi glagoljaši već i svjetovnjaci. Prema dosadašnjim podacima glagoljica Šibenika broji oko 350 sačuvanih spomenika raznorodnog sadržaja od oporuka i matica do anagrafa i svjetovnih pisma, i to u rasponu od prve polovice XVI stoljeća, pa do sredine XVIII stoljeća i dalje.

To sačuvano blago pisane hrvatske riječi glagoljskim kurzivom u stvari su samo ostaci ostataka. Golema količina takve građe zauvijek je propala. Tako, nakon prvog svjetskog rata dr. Jelka Perić, tražeći podatke o Šibeniku nakon kuge, nije više mogla naći knjigu »Testamenti fatti in tempo di peste del 1649«, a baš u doba kuge vlast je izdavala kojekakva uputstva narodu, te su harambaše, poglavice morlaka, a naročito župnici objavljivali narodu te propise. Neki su raznosili i odnosili, ali i zub vremena a naročito naš nemar učiniše svakako najviše štete.²⁴

U toj sačuvanoj građi i glagoljaškoj djelatnosti potrebno je istaknuti ono što se smatra u paleografskom pogledu ili starinom ili sadržajem osobito

vrijednim. U tom smislu jedan od najvrednijih i najljepših šibenskih glagoljskih spomenika to je *Primoštenski anagraf* iz XVII stoljeća.²⁵ Murteru pripada čast što ima sačuvane dvije isprave iz XVI stoljeća (povrda 1561) i najamni ugovor iz godine 1591. K tome u Murteru (u župskom uredu) sačuvano je nekoliko matica isključivo pisanih glagoljicom.

Ipak, prvenstvo pripada Prviću i brojem glagoljaša, i starinom jedne isprave (punomoć iz 1547), i sačuvanim kamenim zapisima, i brigom starijih glagoljaša da opismene mlađi naraštaj. Prvić je bio centar glagoljaške kulture.

Na ovo prirodno se nadovezuje trogodišnja škola za glagoljaše pod rukovodstvom I. T. Mrnavića, koja je radila u šibenskom Varošu, dakle, izvan gradskih zidina.

I na kraju izvanredan eksponat, dosad nespomenut, to je kameni zapis u rogozničkoj crkvi. Uklesan je u kameni stup do glavnog oltara. To je ujedno posljednji zapis glagoljice na šibenskom području i kao da svojom ljepotom uglatih glagoljskih slova ovjekovječava značenje narodnog jezika i narodnog pisma na tlu Šibenika. Kazuje posjetiocima da je godine Gospodnje 1894. sagrađena sjeverna lađa crkve.²⁶

Od prve polovice XIII stoljeća do kraja XIX stoljeća to je punih sedam stoljeća glagoljice u Šibeniku.

¹ Poljski slavist Laszlo Hadrovics otkrivši starohrvatsku pasionsku pjesmu »Cantilena pro Sabatho«, zapisanu krajem XIV stoljeća, pretpostavlja da je pisana rukom fra Paula de Sebenico kojom je pisana i Šibenska molitva.

² Don Krsto Stošić, *Povijest Šibenika*, IV dio, str. 1, Hrvatski jezik (rukopis pohranjen u Muzeju grada).

³ Pun naziv Vrančićeva djela glasi: *Dictionarium quinque nobilissimarum Europae linguarum Latinae, Italicae, Germanicae, Dalmaticae et Hungaricae*. Djelo je objavljeno 1595. u Veneciji.

⁴ Dr Grga Novak za I. T. Mrnavića kaže ovo: »... kad ne bi bilo njegova književnog djelovanja... jedva bi se nešto malo našlo, što bi ovako glasno govorilo o hrvatskoj nacionalnosti ovoga grada.« V.: Šibenik u razdoblju mletačke vladavine 1412. — 1797. godine, *Spomen-zbornik grada Šibenika*, Šibenik 1986, str. 255.

⁵ Ante Šupuk, *Šibenski glagoljski spomenici*, JAZU, Zagreb 1957, str. 5, 6.

⁶ *ib.*, str. 6.

⁷ *ib.*, str. 7.

⁸ *ib.*, str. 6, 7.

⁹ *ib.*, str. 7.

¹⁰ K. Stošić, *ib.*, str. 8, 11.

¹¹ Kukuljević, *Regesta*, *Starine Jug. ak.*, knj. XXIV, str. 215.

¹² Frano Dujmović, *Postanak Šibenika od 1066. do 1409. godine*, *Spomen-zbornik grada Šibenika*, Šibenik 1976, str. 84, 85.

¹³ Josip Vajs, *Dva kamena odlomka pisana oblom glagoljicom u Kninskom muzeju*, *Starohrvatska prosvjeta*, godina VII, n. 1. i 2, Knin 1904, str. 5 — 10.

¹⁴ Ivan Milčetić, *Berčićeva zbirka glagoljskih rukopisa i štampanih knjiga u Lenjingradu*, *Radovi Staroslavenskog instituta*, knj. 2, 1955, str. 109 — 110.

¹⁵ K. Stošić, *ib.*, str. 9 — 12; K. Horvat, *Glagoljaši u Dalmaciji početkom XVII v.*, *Starine Jug. ak.*, XXXIII, str. 552 — 554.

¹⁶ A. Šupuk, *ib.*, str. 12; K. Stošić, *Sela šibenskoga kotara*, Šibenik 1941, str. 158, 160 — 162; A. Šupuk, *ib.*, str. 16 — 19.

¹⁷ I. Milčetić, *Izvjestaj o izučavanju hrv. glag. književnosti*, *Ljetopis Jug. ak.*, sv. 23, Zagreb 1908, str. 184, 188.

¹⁸ S. Matavulj, *Konte Ile Deseti i Ilija Vulinov*, PMH, Šibenik 1964, str. 14.

¹⁹ Marin Tadin, *Recueil glagolitique croate de 1375*, *Revue de études slaves*, sv. 31, Paris 1954, str. 21 — 32.

²⁰ K. Stošić, *Povijest Šibenika*, *ib.*, str. 9.

²¹ Zbornik Rijeka, MH, Zagreb 1953, str. 419, 434.

²² A. Šupuk, Prilozi šibenskim glagoljskim spomenicima, Zbornik Šibenik, Šibenik 1976, str. 489 i d.

²³ K. Stošić, Galerija uglednih Šibenčana, Šibenik 1936, str. 60, 96; G. Novak, ib., str. 250.

²⁴ A. Šupuk, Šibenik glag, sp., ib., str. 13, 14 i Prilozi šib. gl. sp., ib., str. 489.

²⁵ Našao sam ga pred 15 godina u Arhivu Biskupske kurije i pripremio za tisak.

²⁶ U obiteljskom arhivu Marasović našlo se i jedno crkveno prikazanje pisano glagoljicom.

Ante Šupuk

SEVEN CENTURIES OF THE GLAGOLITIC SCRIPT IN ŠIBENIK

S u m m a r y

The oldest datum on the Glagolitic activity in the Šibenik area refers to the first half of 13th century. The first preserved Glagolitic documents from this area are the 14th century clippings from Prvić, one of them maybe from 13th century. In 17th century a large number of priests saying mass from Glagolitic missals were active, so that the largest number of preserved Glagolitic documents derive from that period. In Šibenik's Varoš a Roman-Catholic seminary was founded by I. T. Mrnavić, its headmaster, for training Glagolitic priests.

The present researches into the Šibenik Glagolitic scripts have registered 350 preserved documents of different contents from registers and anagraphs to testaments and non-clerical letters.

It seems that the focus of the Glagolitic activities was at Prvić-Luka, where the Franciscan friers (Tertiaries) were active since old times. From 17th century a Glagolitic tombstone is preserved along with two records in stone of less importance, one of which (lintel) originates from 1563.

The last Glagolitic record on the Šibenik territory is kept in the Rogoznica church. On a stone column close to the main altar a commemorative note is chiselled in saying that in the year of our Lord 1894 the northern aisle was constructed. The beauty of these angular Glagolitic characters of this record seems to eternalize the significance of the folk speech and folk writing on the territory of Šibenik.

Ante Šupuk

SEDAM STOLJEĆA GLAGOLJICE U ŠIBENIKU

Najstariji podatak o glagoljskoj djelatnosti na području Šibenika pripada prvoo polovici XIII stoljeća, a prvi sačuvani glagoljski spomenici s ovog područja to su prvićki ostrišci iz XIV stoljeća, a jedan od njih možda iz XIII stoljeća. U XVII stoljeću djeluje velik broj popova glagoljaša, te je iz tog vremena sačuvan najveći broj glagoljskih spomenika. Tada u šibenskom Varošu otvara se, pod rukovodstvom I. T. Mrnavića, sjemenište za osposobljavanje glagoljaša.

Prema dosadašnjim istraživanjima glagoljica Šibenika broji oko 350 sačuvanih spomenika raznovrsnog sadržaja od matica i anagrafa do oporuka i svjetovnih pisama.

Po svemu sudeći žarište glagoljske djelatnosti bilo je u Prvić-Luci, gdje su od starine djelovali franjevci (trećoreci). Iz XVII stoljeća tu je sačuvana nadgrobna glagoljska ploča, uz dva manje važna kamena zapisa, od kojih jedan (nadvratnik) potječe od godine 1563.

Posljednji zapis glagoljicom na šibenskom teritoriju nalazi se u rogozničkoj crkvi. Na kamenom stupu do glavnog oltara stoji uklesan prigodni zapis da je godine Gospodnje 1894. sagrađena sjeverna lada crkve. Taj zapis ljepotom uglatih glagoljskih slova kao da ovjekovječuje značenje narodnog jezika i narodnog pisma na tlu Šibenika.